

Välkomna till dialogforum!

Civilsamhällets betydelse för barn och ungas uppväxtvillkor i Östergötland

Kvällens program

- 17:00-17:15 Hej och välkomna!
- 17:15-17:40 Hur är det att vara ung i Östergötland? – resultatet från ungdomsenkäten Om mig
- 17:40-18:05 Fika och mingel
- 18:05-18:35 Exempel från civilsamhället
- 18:35-19:15 Dialog runt borden och i storgrupp
- 19:15-19:30 Avslut och tack för ikväll!

Regional överenskommelse om samverkan mellan Region Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland och idéburen sektor i Östergötland

Syftet med överenskommelsen är att:

- skapa en utökad och levande dialog mellan parterna
- underlätta samverkan och stärka delaktighet, inkludering och demokrati
- öka kunskapen om varandras uppdrag för att skapa förtroende och tillit mellan parterna
- gemensamt bidra till lösningar på aktuella samhällsutmaningar

Den regionala överenskommelsen om samverkan mellan Region Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland och idéburen sektor i Östergötland

Vi har ställt oss bakom och skrivit under överenskommelsen:

Amningshjälpen i Östergötland
Astma- och Allergiföreningen Östergötlands län
Autism Östergötland
Bildningsförbundet Östergötland
Bris Öst
Bröstcancerföreningen Moa Lina Östergötland
Celiakiföreningen i Östergötlands län
Civilförsvarsförbundet
Coompanion Östergötland
Demensföreningen Linköping
Folkets hus och parker, sydöstra regionen
Friluftsförbundet Öst
FUB Östergötlands län
Funktionsrätt Östergötland
Glaukomföreningen Östergötland
Hela Sverige ska leva Östergötland
Hörselskadades distrikt i Östergötland

Korpen Östergötland
Länsstyrelsen Östergötland
Neuroförbundet Östergötland
Novahuset
NSPH Östergötland (Nationell samverkan för psykisk hälsa)
PRO Östergötland
Psoriasisförbundet Östergötland
PUE (Pingstförsamlingarnas ungdomsarbete i Östergötland)
RBU Östergötland (Rörelsehindrade barn och unga)
Region Östergötland
RF-SISU Östergötland
Riksteatern Östergötland
Rädda barnen
Röda Korset
Sensus
SE UPP! Sociala ekonomins utvecklingsparternskap i Östergötland

SKPF Pensionärerna
Skådebanan Östergötland
SPES Östergötland (Riksförbundet för suicidprevention och efterlevandes stöd)
Studieförbundet Östergötland
Strokeföreningen Östergötlands län
Svenska kyrkan Linköpings stift
Svenska muslimer för fred och rättvisa
Synskadades riksförbund Östergötland
ÖLN (Östergötlands läns nykterhetsförbund)
Östergötlands bygdegårdsdistrikt
Östergötlands Fotbollförbund
Östergötlands frisksportsdistrikt
Östergötlands frisksportungdom
Östergötlands Hembygdsförbund
Östgötska konstförening
Östergötlands schackförbund
Östergötlands stadsmission

Vilka är här idag?

- Rädda barnen
- Folkets hus och parker
- Coompanion Östergötland
- Skådebanan Östergötland
- Hela Sverige ska leva
- ÖLN
- RF-SISU Östergötland
- Funktionsrätt Östergötland
- FUB Östergötlands län
- Astma- och allergiföreningen

- Studieförbundet Östergötland
- Celiakiförbundet i Östergötland
- Bris Öst
- Civilförsvarsföreningen
- Riksteatern Östergötland
- Östergötlands bygdegårdsdistrikt
- Korpen
- Friluftsförbundet Region Öst
- Novahuset
- Svenska kyrkan

- Region Östergötland
- Länsstyrelsen Östergötland
- Erikshjälpen
- Medborgarskolan

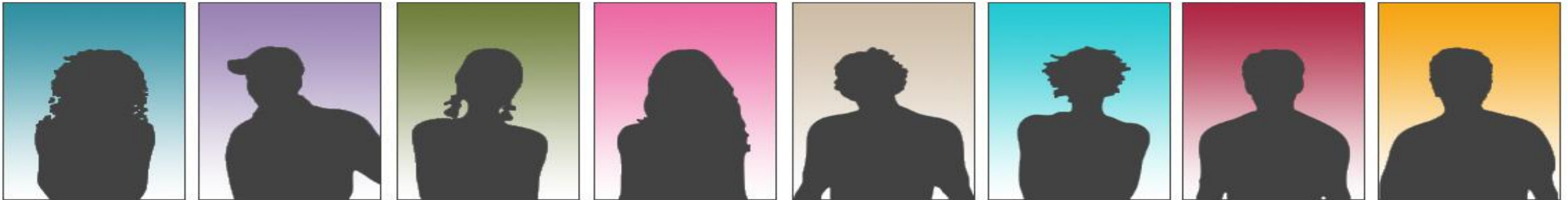
Hur är det att vara ung i Östergötland? – resultat från ungdomsenkäten Om mig

Hanna Henriksson, Region Östergötland

Ungdomsenkäten *Om mig*

Resultat 2014-2025

Region Östergötland i samverkan med länets kommuner och Länsstyrelsen Östergötland

Vad är ungdomsenkäten

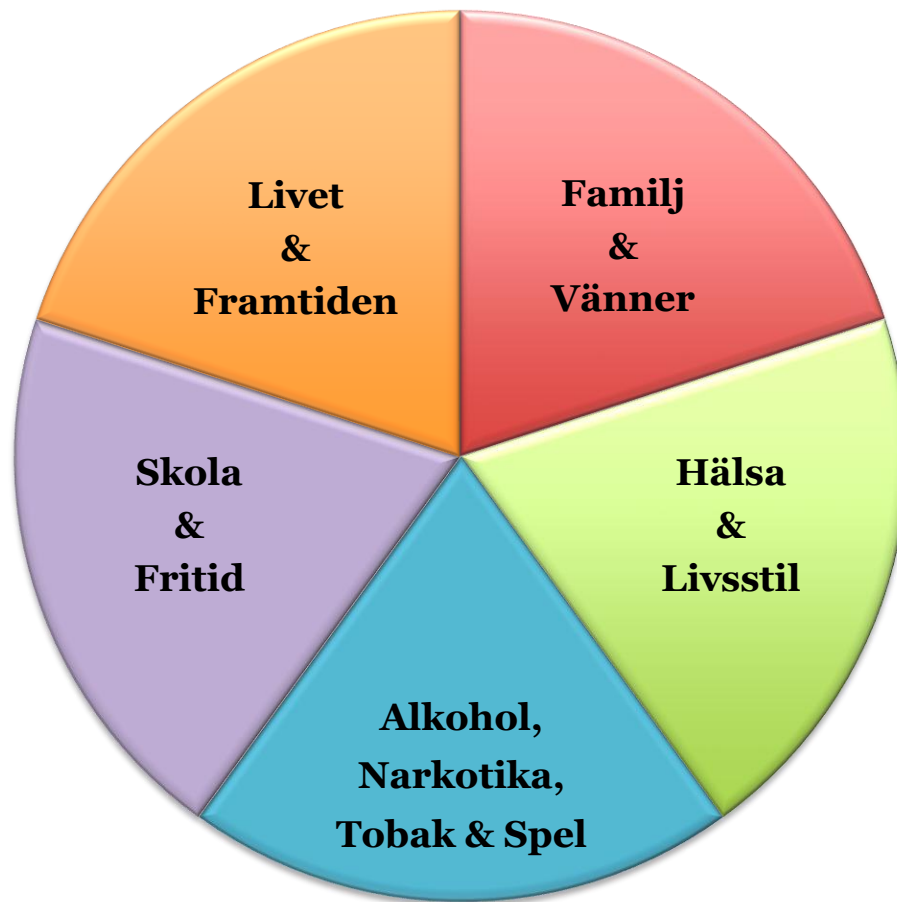
Om mig?

- En årlig webbenkät till åk 8 och år 2 på gymnasiet
- Ett samarbete mellan Region Östergötland, länets kommuner och Länsstyrelsen Östergötland
- Ca 8000 deltagare varje år, 75-80 % svarsfrekvens
- Kartlägger och synliggör hälsoutveckling och behov bland Östergötlands ungdomar
- Ger kunskap som kan användas i beslut och åtgärder inom skola, kommun och region
- Ett verktyg för ökad ungdomsdelaktighet

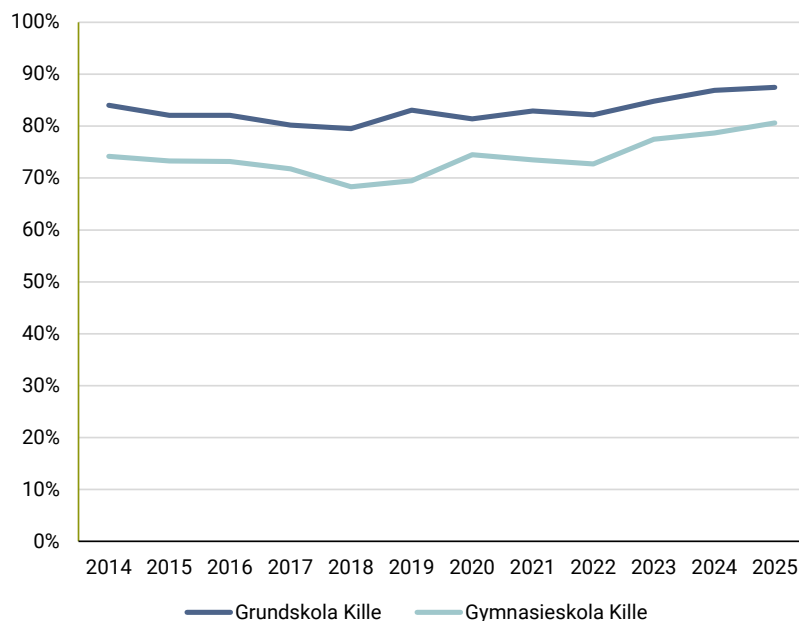

Frågeområden i ungdomsenkäten *Om mig*

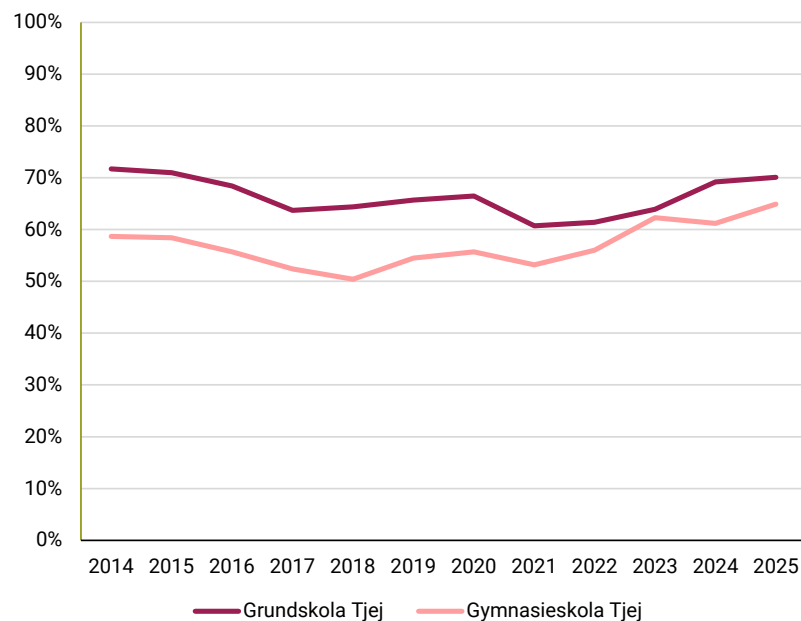

God självskattad hälsa

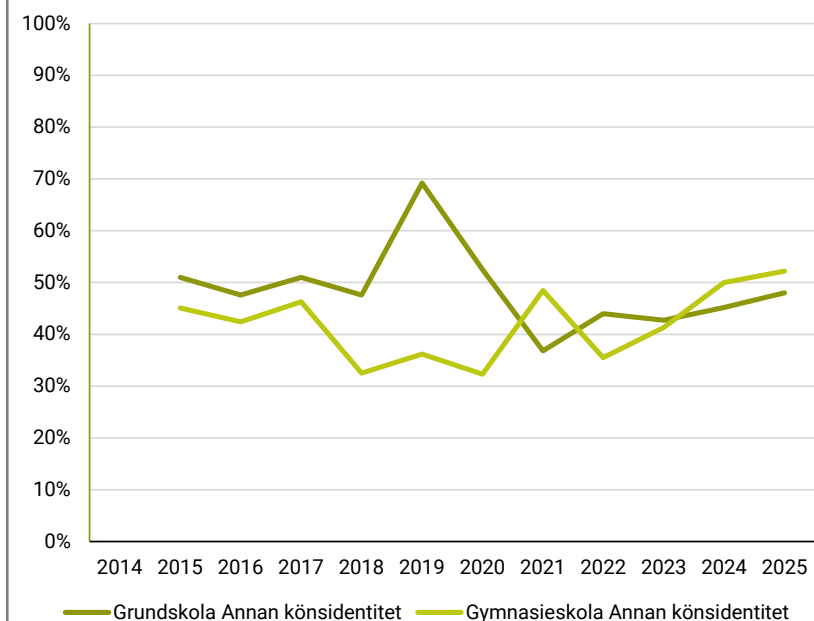
Killar

Tjejer

Annan könsidentitet

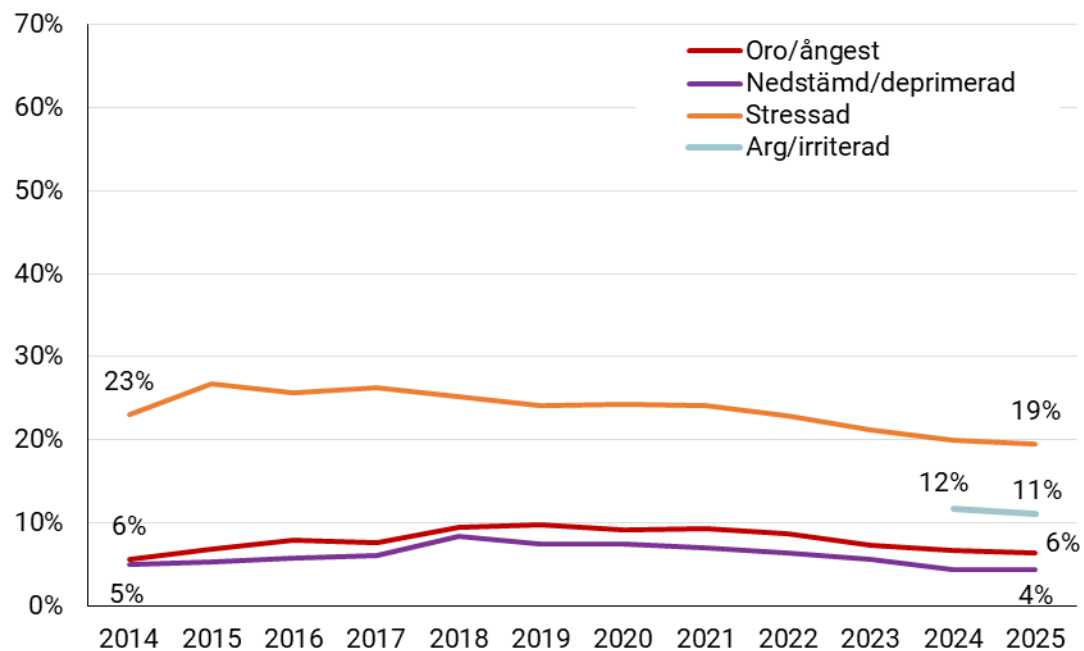
Dagliga psykiska besvär

"Det finns mer hjälp att få nu"

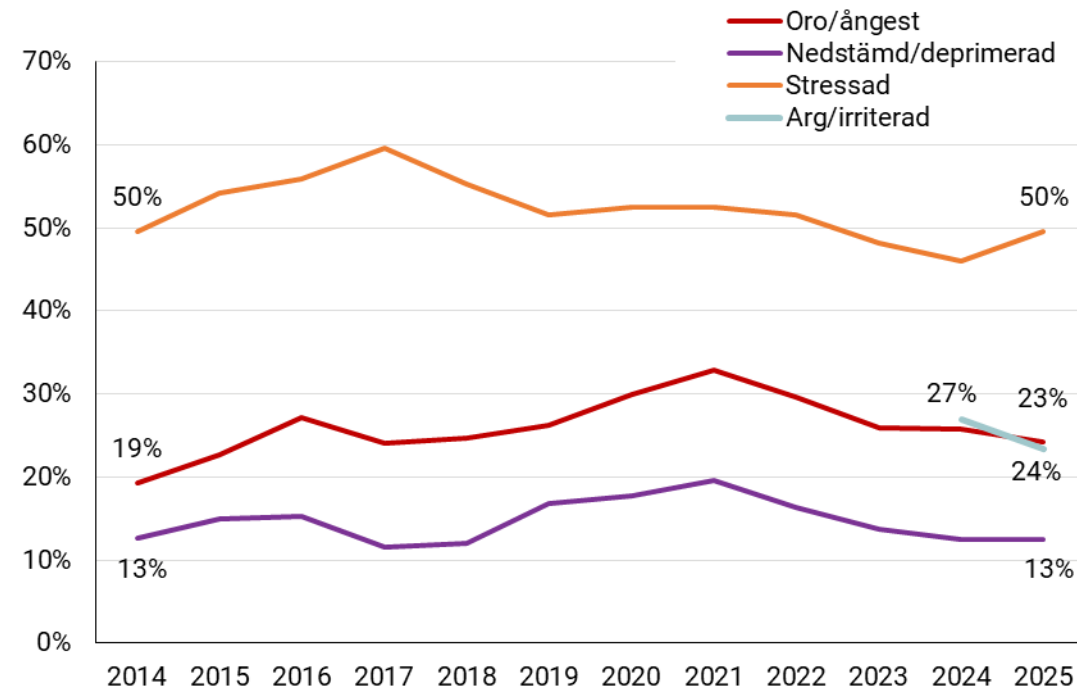
"Det finns fler vuxna att prata med"

"Det är fler som vågar prata om det vilket gör att man inte skäms"

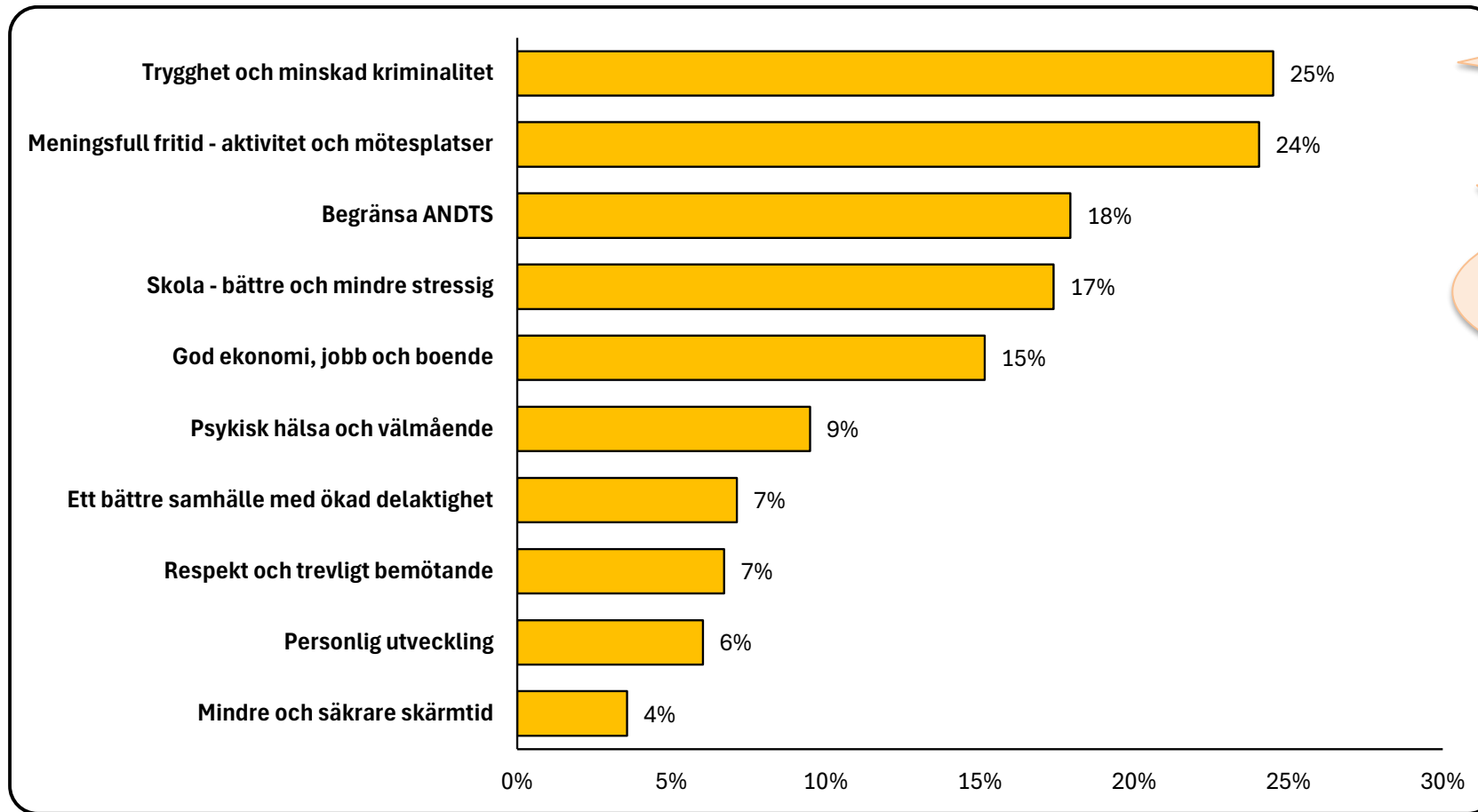
KILLAR

TJEJER

Vad är viktigt att förbättra för unga?

"Att växa upp i en trygg miljö och inte komma i kontakt med kriminella."

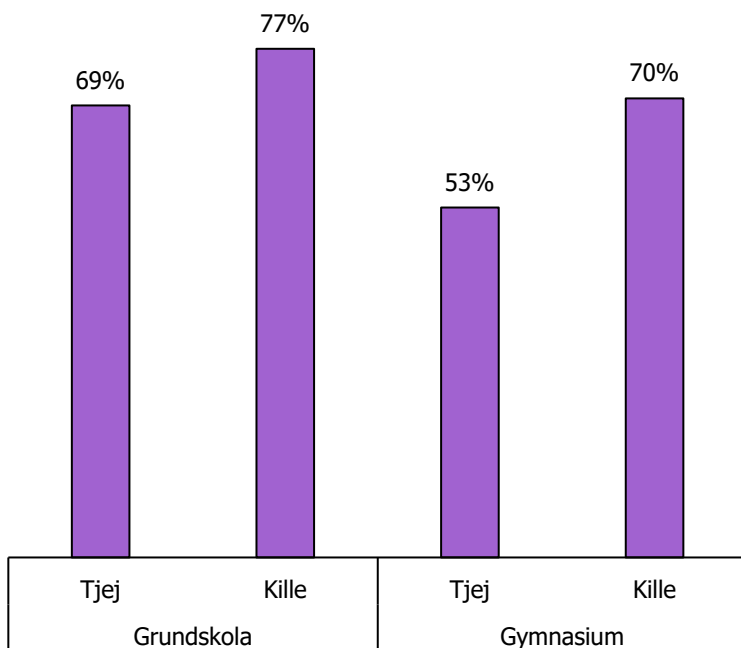
"Fler billiga/gratis aktiviteter där man kan träffa nya människor, som fritidsgårdar för tonåringar."

"Mer aktiviteter så de inte har tid att hitta på dumheter"

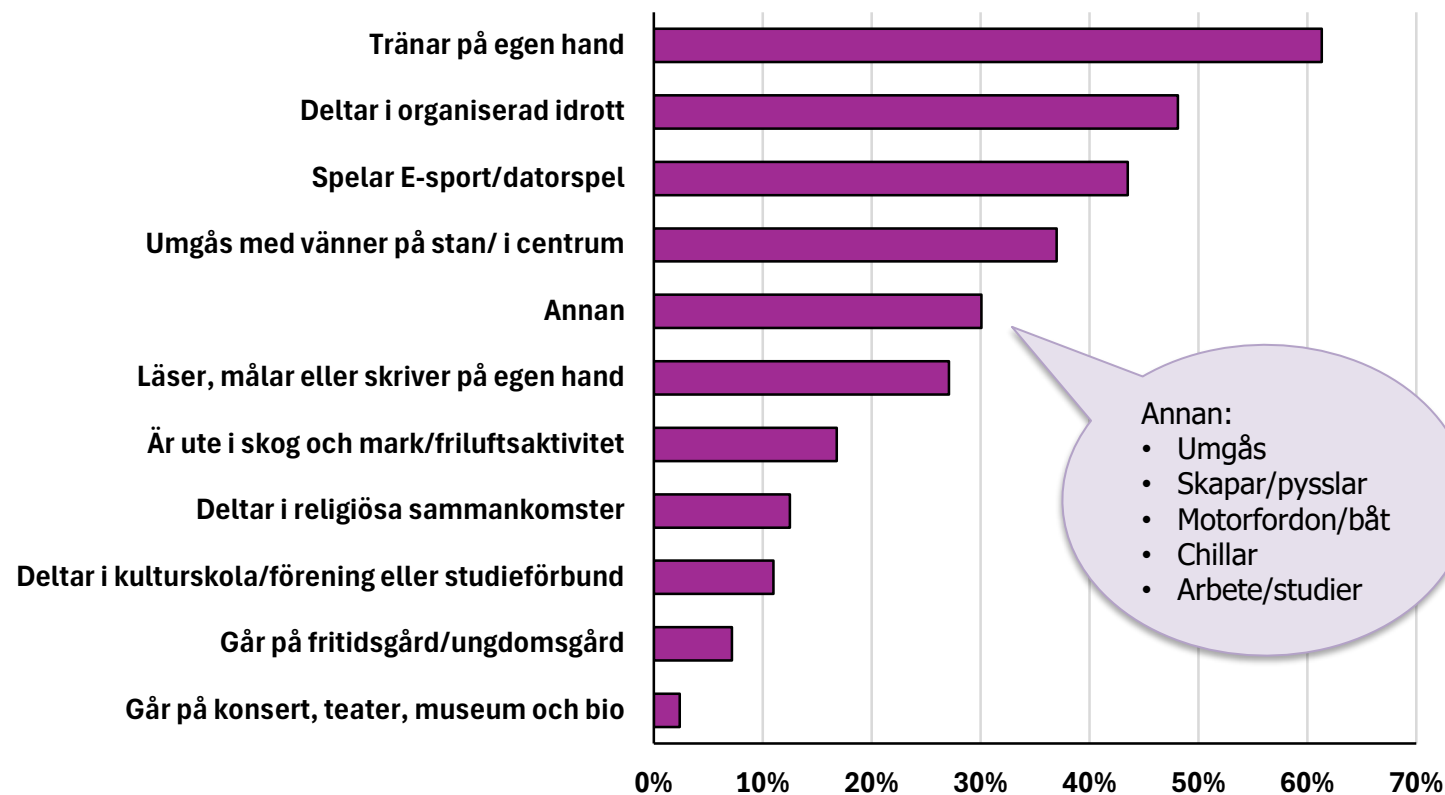

Fritidsaktivitet

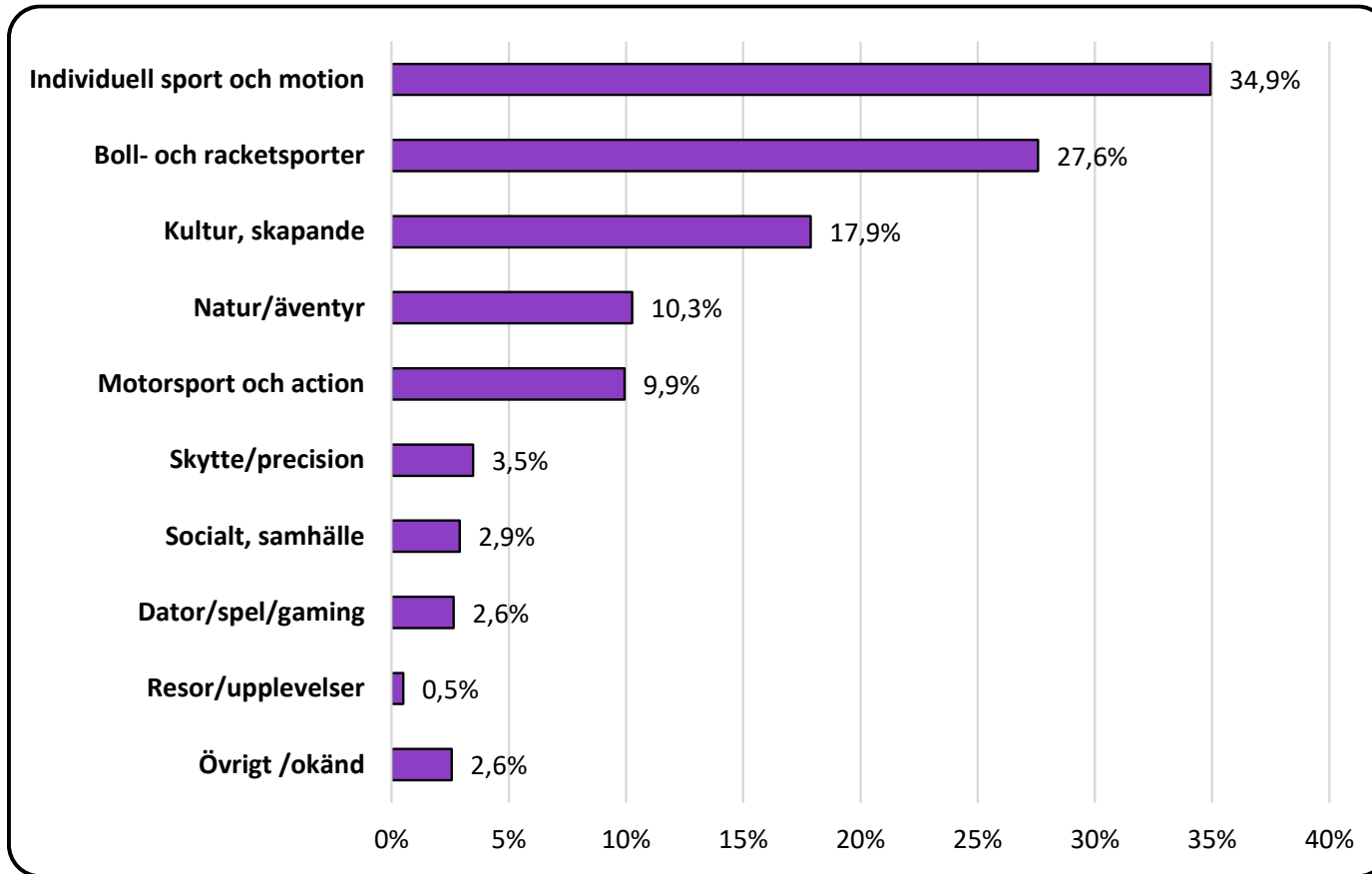
Har en fritidsaktivitet minst 1 gång per vecka

Fritidsaktiviteter som utövas minst en gång i veckan

Annan fritidsaktivitet unga skulle vilja ägna sig åt?

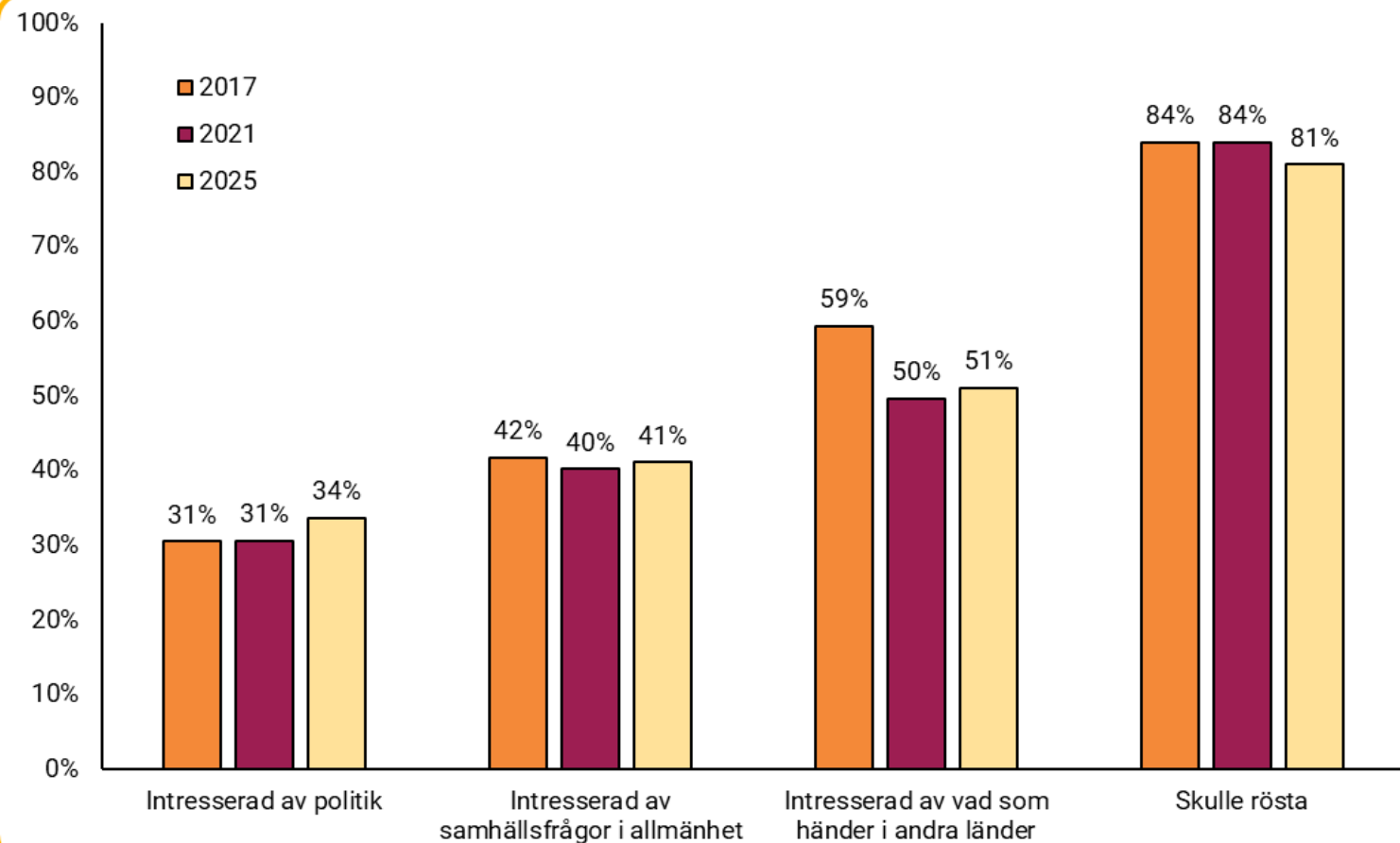
➤ **1 av 5 vill ha en annan aktivitet**

➤ **Varför görs inte aktiviteten?**

- ❖ Tidsbrist
- ❖ Dyrt
- ❖ Finns inte där jag bor
- ❖ Får inte
- ❖ Fel ålder/nivå
- ❖ Orkar inte
- ❖ Vågar inte

Intresse för politik

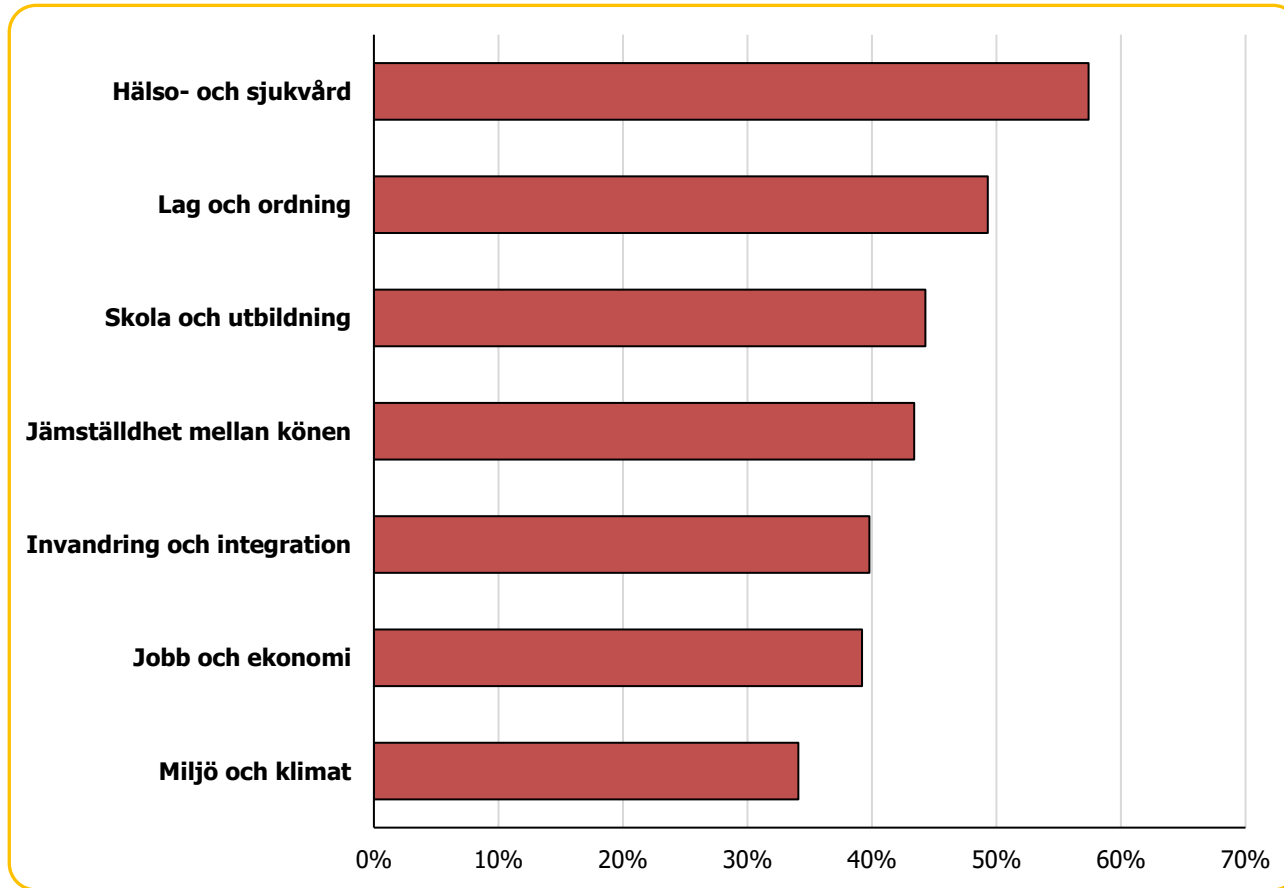

"Politik känns avlägset och komplicerat"

"Man ska rösta i Sverige – det är norm"

Viktigaste samhällsfrågan inför valet

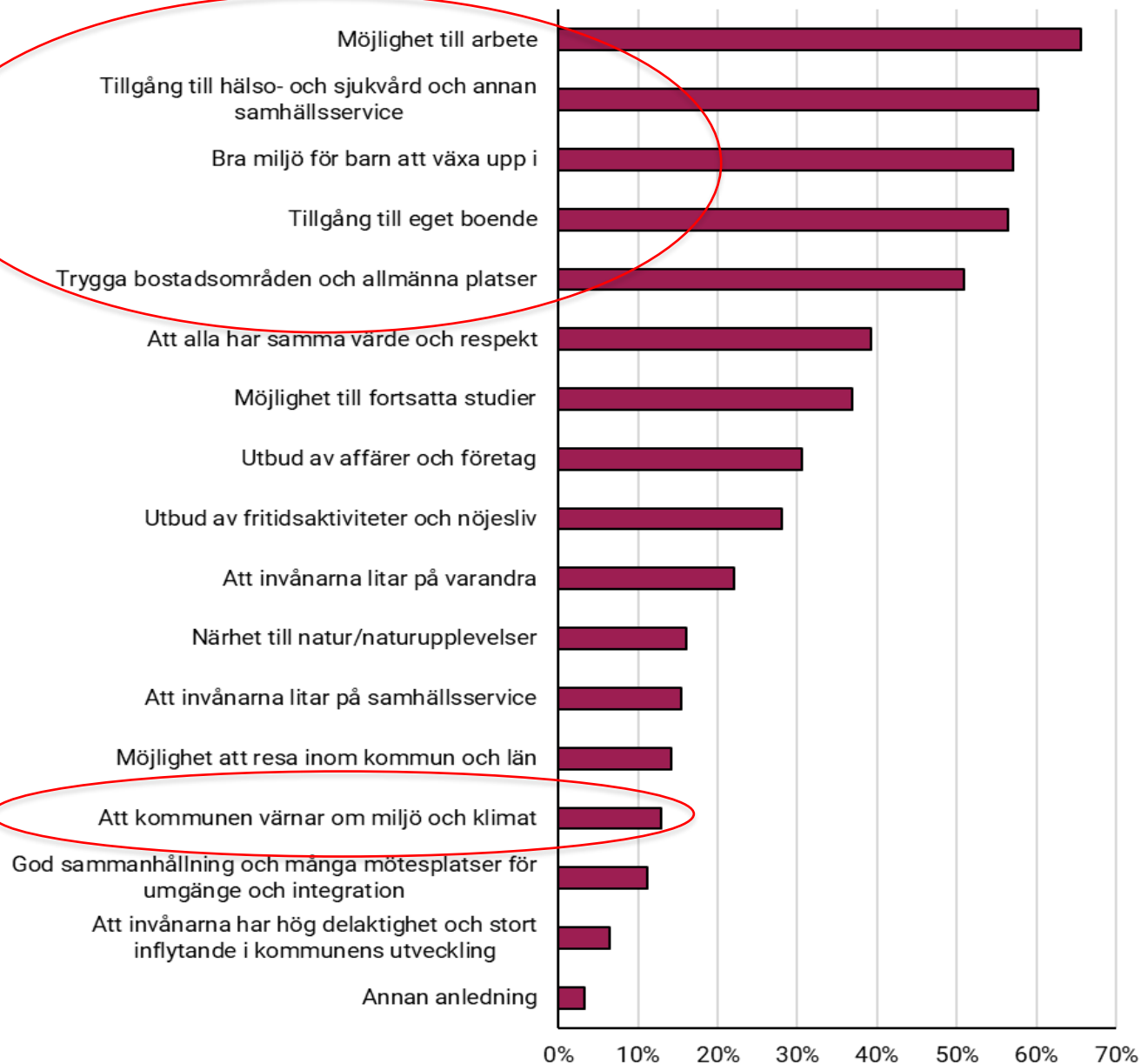
"Frågor om trygghet, lag och ordning och hälso- och sjukvård, känns mer akuta än miljöfrågor"

"Miljöfrågor kopplas ihop med aktivism – vilken ingen vill bli förknippas med"

"Samhället är redan jämställt"

Viktigt för att trivas i sin kommun i framtiden

Vad är viktigt för att unga ska trivas i sin kommun?

Nyfiken på fler resultat?

Ungdomsenkätens hemsida:

<https://www.regionostergotland.se/ommig>

Kontakt med ungdomsenkätens regionala samordnare:

Hanna.henriksson@regionostergotland.se

FIKA

Vi startar igen 18:05!

Rädda barnen

Magnus Toresand och Maria Netz

Rädda Barnens insatser i Östergötland 2026

RÄDDA BARNEN I KORTHET

- Vi finns i Sverige och 117 andra länder
- Vi är ca 14 000 medarbetare globalt, och 500 anställda i Sverige
- I Sverige är vi dessutom en folkrörelse med ca 50 000 medlemmar som arbetar för och tillsammans med barn
- Världens största självständiga barnrättsorganisation

Från reaktiva till förberedda

Hur vi stöttar barn i utsatta situationer

Vi tar upp exempel på Rädda Barnens insatser och verksamheter kopplat till dagens samhällsutmaningar.

Lugna, lyssna, stärk -psykologisk första hjälp för barn i akut kris

- Samverkan med utbildningskontoret i Norrköping
- Utbildat samtliga medarbetare, ca 5 000 personer
- Fortsatt samverkan kring nya verksamheter
- Försöka sprida till andra kommuner i länet

Vad är akut barnkrisstöd?

Barnkrisstöd handlar om att möta upp och stötta barn som varit med om skrämmande händelser kort efter att händelsen har ägt rum och nästkommande dagar.

Att bidra med tid, engagemang och lugn räcker långt. **Alla kan ge psykologisk första hjälp!**

Rädda barnens material Lugna lyssna, stärk bygger på riktlinjerna för psykologisk första hjälp och ger vägledning för att möta barn i en kris

Att vara i kris – att tappa känslan av kontroll

- Berättelse
- Olika sätt att uttrycka sig beroende på ålder, mognad, temperament, tidigare erfarenheter och aktuell livssituation
- I akut skede: logiskt beteende i stunden men kan vara svårt att förstå i efterhand
- Overklighetskänslor
- Pendla i reaktioner
- Beroende av hur de vuxna reagerar och hanterar situationen
- Tappa färdigheter

I ett akut skede – tänk på säkerhet

Var är det säkert att vistas?

Finns det barn i behov av omfattande akut vård?

Hur ser vi till att barn förs i skydd från nya faror och skrämmande intryck?

Finns det barn som är ensamma? Barn som separerats från anhörig eller andra vuxna, eller förlorat anhörig. Det kan också vara barn som är ensamma för att anhörig eller vuxna runt omkring mår för dåligt för att ta hand om barnet.

Var kan vi upprätta barnsäker plats?

Sträva efter att sätta barn i kontakt med viktiga vuxna eller andra barn de känner

Att ge omsorg i ett akut skede

Inventera behov

Visa lämplig plats att sitta på

Erbjud filter för att hålla värmen och dricka,

Var extra lyhörd vid all fysisk beröring,. Ta försiktigt kontakt på t. ex. hand, underarm eller axel. tala lugnt,

Informera barnet om vem du är och vad du gör

Informera sakligt, utifrån barnets mognad.

Tala lugnt och kortfattat

Ställ inte för många frågor på rad

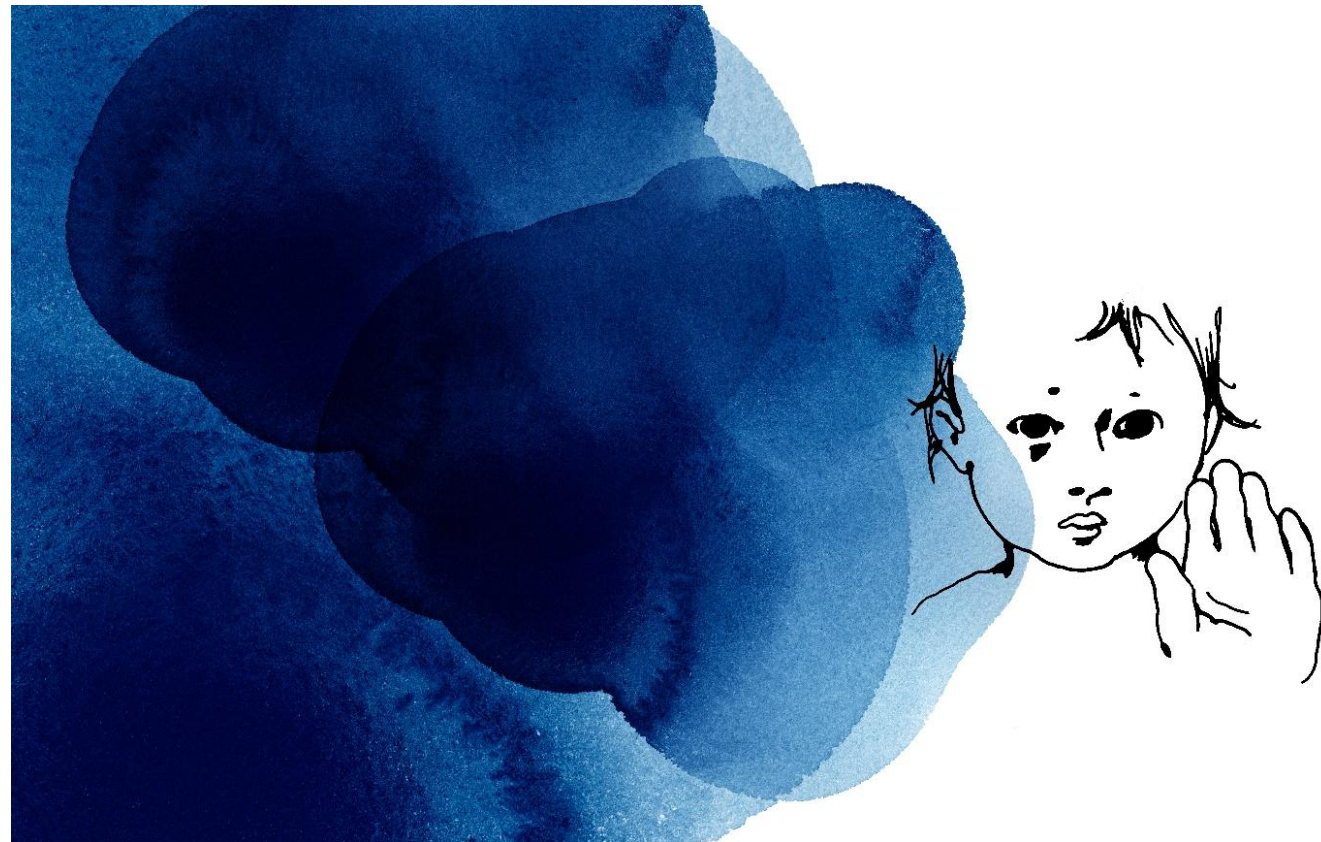
Ge bara information du vet stämmer. Lova inte något du inte kan hålla. Upprepa viktig information.

Respektera det barn uttrycker och beakta att olika seder råder i olika familjer

Försök sätta barn i kontakt med föräldrar eller andra barn de känner

Vad är en Barnsäker plats

Lugn och säker plats mitt i oordningen

Ser olika ut beroende på omständigheter

Flera vuxna tillgängliga

Material som lämpar sig för olika åldrar

Skapa förutsägbarhet och gemenskap i
nuet

Rädda Barnen

DOIT

- för alla barns rätt till en meningsfull fritid

Rädda Barnen

Unite

Tillsammans för barns psykiska hälsa

KÄRLEKEN ÄR FRI

Rädda Barnens metod och förebyggande arbete,
stödverksamhet och påverkansarbete kring frågan om HedersRelaterat
Våld och Förtryck (HRVF)

Rädda Barnen

Stopp! Min kropp!

Kontakt:

Maria Netz

08-698 90 60

Maria.netz@rb.se

Magnus Toresand

08-698 60 67

Magnus.toresand@rb.se

Tack!

Bollihop

Sundus Mustafa och Salma Abdula, KFUM

KFUM LINKÖPING BOLLIHOP

2016-2026

KFUM

VEM FÅR PLATS I FÖRENINGSIDROTTEN?

MUCF, Ung idag (2026):

”Tjejer med utländsk bakgrund idrottar och motionerar i lägre utsträckning än andra unga.”

Johan Pihlblad, Idrottsforskning.se (2022):

”Flickor med utomeuropeisk bakgrund är kraftigt underrepresenterade i föreningsidrotten.”

SYFTET ÄR ATT SKAPA ETT MER HÅLLBART OCH
INKLUDERANDE FÖRENINGSLIV GENOM ATT
INKLUDERA FLER TJEJER I IDROTTSVÄRLDEN
OAVSETT BAKGRUND.

VAD GÖR KFUM LINKÖPING BOLLIHOP?

- Erbjuder öppna träningar för tjejer mellan 8-18 år året runt utan uppehåll
- Främst fotboll, **futsal** och basket för tjejer
- Öppenhet - ingen anmälan eller förkunskp krävs
- Aktiva i två idrottssvaga områden i Linköping
- Skolsamverkan och samverkan med flera andra lokala aktörer, t.ex. bostadsbolag och kommunala verksamheter
- Extra sociala aktiviteter, speciellt under skollov
- Idag når vi ut till ca 80 tjejer varje vecka

HINDER OCH NYCKLAR

Öppenhet – ingen
anmälan

Kostnadsfritt

Ingen förkunskap krävs

Riktad verksamhet för
flickor/kvinnor

Bostadsnära träningar,
gärna i anslutning till
skoldagens slut och
absolut innan det blir
mörkt

Kontinuitet, tålamod,
flexibilitet och tolerans

Fokus på mer än "bara"
idrott genom sociala
aktiviteter och ändamål

Okunskap om svenskt
föreningsliv och
engagemang

Synen på idrottande och
systerskap

Begränsade normer och
hedersproblematik

Inget krav på
föräldraengagemang

Förtroende och tillit från
föräldrar och syskon

Nya
kommunikationssätt

Representation och
identifiering

Kvinnliga och unga
ledare – positiva
förebilder från området

Vikten av inomhushallar

Mer fokus på
inkludering än
integration

Delaktighet på
målgruppens villkor

Vikten av relationer och
gemenskap

Förändring,
normalisering och
modernisering av
offentliga miljön

Kollektiva trauman och
vikten av gemenskap

Lokal kännedom

Samverkan med skolor,
bostadsbolag och andra
lokala aktörer

UNGA LEDARE

- Ca 14 till 19 år gamla
- Boende i området
- Tidigare och/eller nuvarande deltagare
- Ideella
- Utbildning
- Ledarträffar/sociala aktiviteter
- Oerhört viktiga förebilder!

KOM IHÅG!

Genom att sänka trösklarna, lyssna på människors behov och våga tänka om skapar vi ett föreningsliv där fler kan delta och påverka – för när fler får bidra blir vi bättre på att lösa våra gemensamma utmaningar!

Sundus & Salma

TACK!

Elisabeth Carelind,
Ordförande KFUM Linköping

Nuri Aslan,
Verksamhetschef KFUM Linköping

Sundus Mostafa & Parya Rezgar,
Verksamhetsledare
Sundus@kfumlinkoping.se
Parya@kfumlinkoping.se

@kfumbollihop

FUB

Elisabeth Ingvarsson

Introduktion till gruppdialoger

- Börja med en kort presentationsrunda
- Diskutera frågeställningarna i valfri ordning
- Representant från arbetsgruppen tar anteckningar
- Dela med er av det viktigaste i storgrupp

Frågeställningar

1. Utifrån det vi hör hört idag – vad tar ni särskilt med er och vad betyder det för er verksamhet?
2. Hur kan civilsamhället skapa bättre förutsättningar för att fler barn och unga ska vilja och kunna engagera sig?
3. Hur kan civilsamhället bidra till att fler känner sig inkluderade och får det stöd eller den gemenskap de behöver?
4. Vilken är den viktigaste åtgärden för att stärka civilsamhällets bidrag till barn och ungas uppväxtvillkor?

Ny kulturplan

Rikard Åslund, Region Östergötland

Kulturplan 2028-2031

Tre strategiska mål

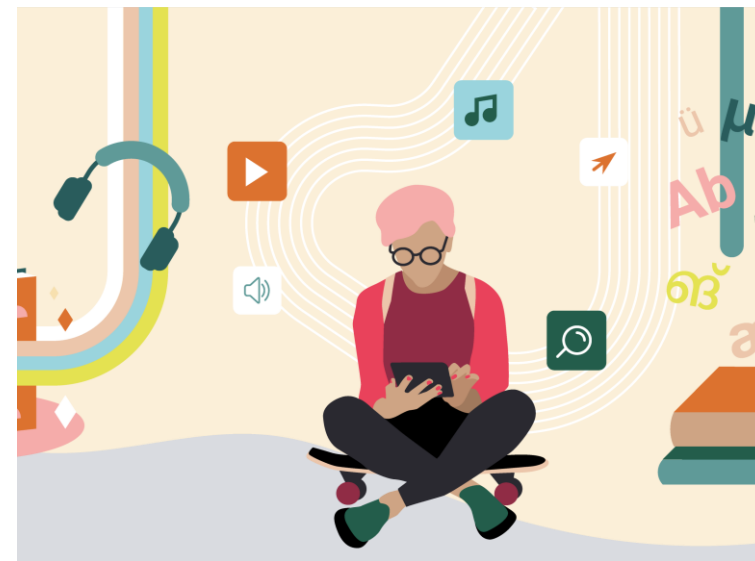
Breda deltagande och öka spridning

Konstnärlig utveckling och främja kvalitet

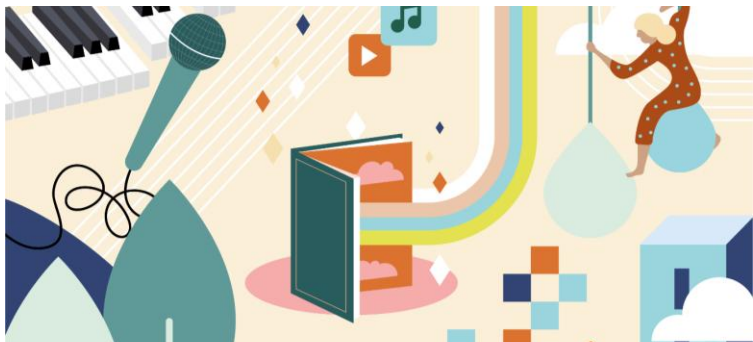
Ta tillvara kulturens kraft och värden i samhällsutvecklingen

Tre strategiska mål

Bredda deltagande och öka spridning.

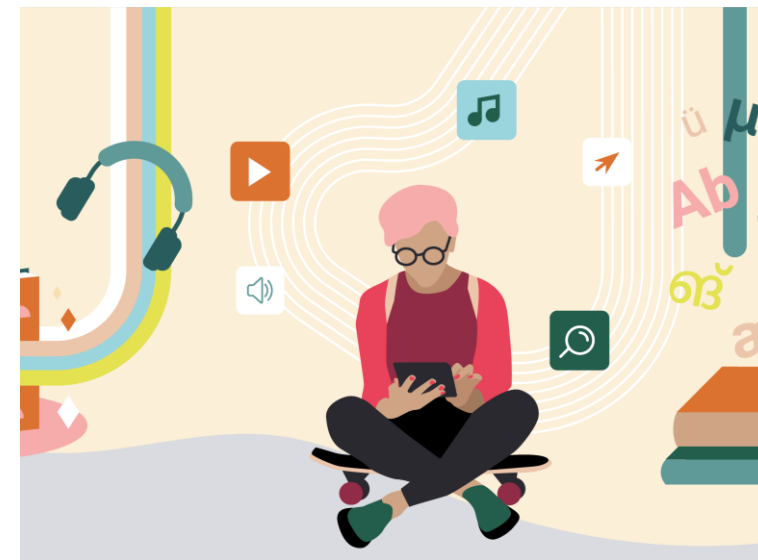
- Ökad mångfald bland kulturskapare.
- Ett inkluderande kulturliv med nya uttryck.
- Fler och bredare kulturpubliker.
- Starka bibliotek, arkiv och museer.
- Kultur för fler genom riktade insatser.
- Kultur som berikar livet.

Konstnärlig utveckling och främja kvalitet

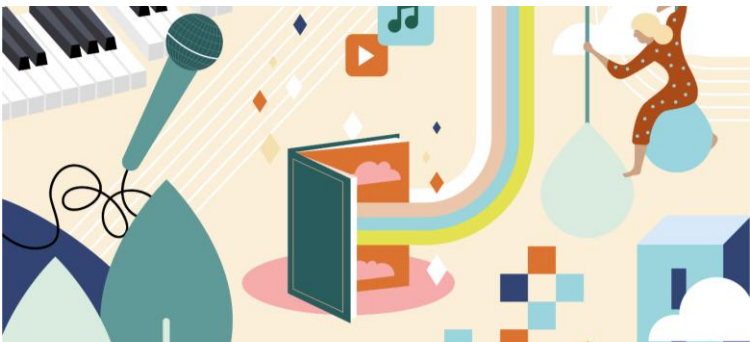
Ta tillvara kulturens kraft och värden i samhällsutvecklingen

Tre strategiska mål

Bredda deltagande och öka spridning.

- Ökad mångfald bland kulturskapare.
- Ett inkluderande kulturliv med nya uttryck.
- Fler och bredare kulturpubliker.
- Starka bibliotek, arkiv och museer.
- Kultur för fler genom riktade insatser.
- Kultur som berikar livet.

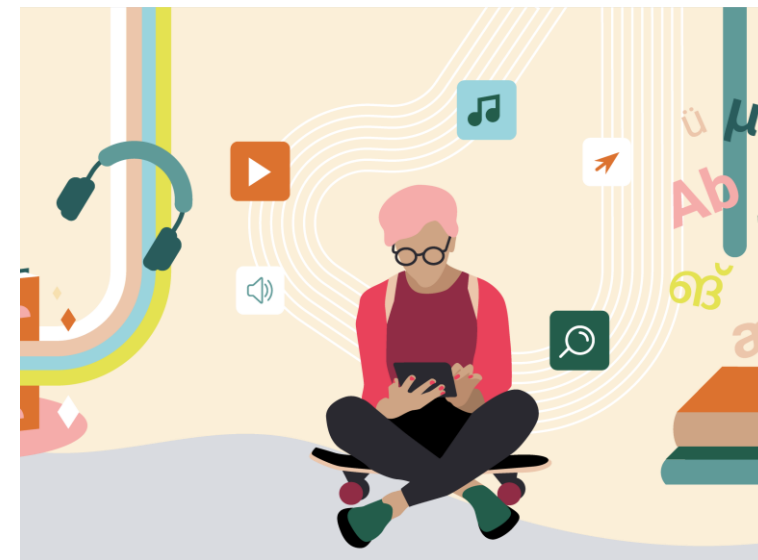

Konstnärlig utveckling och främja kvalitet

- Utveckla konstnärskap.
- Främja hög kvalitet.
- Ta tillvara konstnärlig potential.
- Stärka mångfalden i konsten.

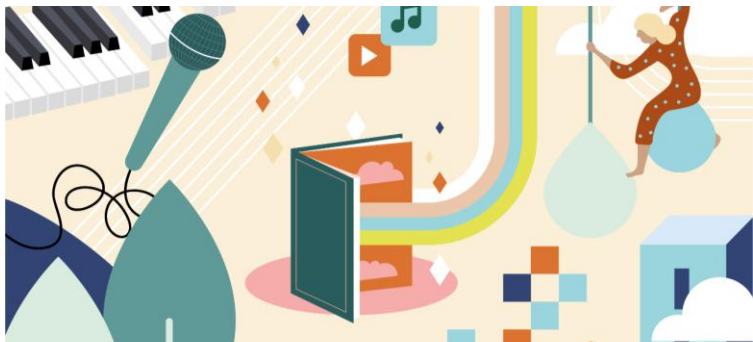
Ta tillvara kulturens kraft och värden i samhällsutvecklingen

Tre strategiska mål

Bredda deltagande och öka spridning.

- Ökad mångfald bland kulturskapare.
- Ett inkluderande kulturliv med nya uttryck.
- Fler och bredare kulturpubliker.
- Starka bibliotek, arkiv och museer.
- Kultur för fler genom riktade insatser.
- Kultur som berikar livet.

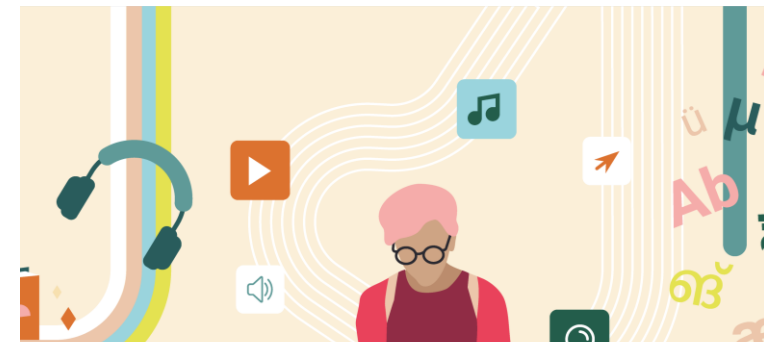
Konstnärlig utveckling och främja kvalitet

- Utveckla konstnärskap.
- Främja hög kvalitet.
- Ta tillvara konstnärlig potential.
- Stärka mångfalden i konsten.

Ta tillvara kulturens kraft och värden i samhällsutvecklingen

- Stärker demokratin.
- Driver utveckling och tillväxt.
- Främjar lärande och integration.
- Bidrar till jämlikhet och hälsa.
- Utvecklar samhället.

Nuvarande skrivning

Samverkan med civilsamhällets aktörer är viktig. Dialog och samarbete med arrangörer, kulturorganisationer, föreningar och kulturskapare står i centrum för all kulturutveckling. Region Östergötland har sedan 2018 en överenskommelse med civilsamhället för ökad samverkan, ökad öppenhet och bättre insyn. Överenskommelsen är bred och skapar en god grund för dialog och samarbete. Arbetet med att säkerställa överenskommelsen pågår kontinuerligt och här kan kulturlivets frågor och utmaningar ta mer plats.

Regionalt arrangemangsbidrag

Vad kan ni få bidrag för?

- Är ni en ideell arrangör som planerar ett offentligt kulturarrangemang?
- Utförs arrangemanget av en yrkesverksam kulturskapare och ni betalar ett gage eller utställningshyra/filmhyra?
- Är ni lokalt förankrade på den platsen där arrangemanget kommer att äga rum?
- Kommer arrangemanget att vara någonstans i Östergötland, men inte i Norrköpings eller Linköpings tätorter?
- OBS. Arrangemanget måste vara öppet, inte endast för en begränsad krets.
- Mer info på Region Östergötlands hemsida:

<https://utveckling.regionostergotland.se/ru/utvecklingsomraden/kultur/stod-och-kompetens/sokbara-kulturstod/bidrag-for-gage-arvode-utstallnings--eller-filmhyra>

Processen framåt

- Fortsatta dialoger under hösten
- Skrivprocess sen höst – tidig vår
- Remissversion april-maj
- Bearbetning av remissvar över sommaren
- Beslut i regionfullmäktige november 2027

Pilot av "Train the trainer" om hemberedskap

Vad? Utbildning för alla organisationer inom Överenskommelsen om samverkan

När? Under **Beredskapsåret 2027**

Den 20/1 kl 17.00 -19.30

Den 17/2 kl 17.00 -19.30

Den 10/3 kl 17:00 -19.30

Inbjudan och anmälan kommer innan årsskiftet!

Avslutning

Var med och utvärdera kvällen →

Besök:

Överenskommelsens webbplats okiost.se

Vår gemensamma Facebook-grupp

Överenskommelsen Östergötland

Vi ses igen!

Dialogforum under 2027

